

Tidlig innsats på Furuset skole

Sist revidert 01.07.21 Rut Eli

I dette skrevet følger informasjon om hva tidlig innsats er, hva Opplæringsloven sier om tidlig innsats og hvordan vi på Furuset skole jobber for å sikre læringsstøtte tidlig i skoleløpet.

Tidlig innsats

Tidlig innsats betyr et godt pedagogisk tilbud fra tidlig småbarnsalder, at barnehager og skoler arbeider for å forebygge utfordringer, og at tiltak settes inn umiddelbart når utfordringer avdekkes. Tiltak kan være å tilrettelegge innenfor det ordinære tilbudet og/eller ved å sette inn særskilte tiltak. Målet er at skolen skal gi et tilbud til alle gjennom å skape et inkluderende fellesskap og tidlig innsats som beskrevet i [Stortingsmelding 6 \(2019-2020\)](#)

Opplæringsloven

[§ 1-4. Tidleg innsats på 1. til 4. trinn](#)

På 1. til 4. årstrinn skal skolen sørge for at elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning, raskt får eigna intensiv opplæring slik at forventna progresjon blir nådd. Om omsynet til eleven sitt beste talar for det, kan den intensive opplæringa i ein kort periode givast som eineundervisning.

Utdanningsdirektoratet (Udir) vektlegger at det handler om å sette inn tiltak og tilpasse opplæringen med en gang en elev har behov for tilrettelegging. Behovet for tidlig innsats kan oppstå gjennom hele utdanningsløpet. Det er en pedagogisk oppgave å ta stilling til hvilke tiltak som er nødvendige og formålstjenlige for den enkelte elev. Ulike metoder og pedagogiske opplegg kan være egnet. Hvordan den intensive opplæringen bør gjennomføres, må derfor vurderes ut ifra behovene til eleven og andre mulige tiltak i opplæringen. Det er skolene og lærerne som er nærmest til å vurdere hvordan intensiv opplæring best kan organiseres og gjennomføres. Udir understreker skolens plikt til å ivareta hensynet til elevens beste og sørge for at eleven blir hørt.

Målet med tidlig innsats er at elever som trenger det raskt får egnet støtte i lesing, regning og skriving. Oppfølgingen er over en periode, slik at problemene ikke får mulighet til å utvikle og forsterke seg.

Udir har utarbeidet [en veileder for intensiv opplæring for elever fra 1.-4. trinn](#) i lesing, skriving og regning.

På Furuset skole er målet at alle elever skal ha grunnleggende lese-, skrive- og regneferdigheter tidlig i skoleløpet. Når elevene begynner på skolen gleder de seg til å lære å lese, skrive og regne. Noen lærer det uten problemer, mens andre møter noen hindringer underveis. Utfordringene kan vise seg allerede i begynneropplæringen. Vi jobber for å fange opp elever som trenger noe ekstra så tidlig som mulig og sikre rask og egnet intensiv opplæring i lesing, skriving og regning. Uavhengig av årsak, små eller store utfordringer, er målet vårt å fange opp og følge opp elever tidlig i skoleløpet.

I begynneropplæringen har det praktisk betydning for hvordan vi jobber.

- Elevene skriver med lyd støtte på læringsbrettet for å få mengdetrening på koblingen bokstav-bokstavlyd. Elevene skriver seg til lesing.
- Vi planlegger bokstavprøver etter hver periode i skolens årshjul, for å sikre at elevene har lært bokstavene læreren har gått gjennom.
- I opplæringen har vi stasjonsundervisning, hvor en stasjon er lærerstyrt og læreren kan tilpasse og strukturere lese- og regneopplæring til elevenes nivå.
- Alle lærere har fått opplæring i det nettbaserte verktøy Aski Raski, som benyttes i den intensiv leseopplæring. Aski Raski gir læreren oversikt over elevenes leseutvikling og hvilke ferdigheter eleven må øve mer på.
- Våre mestringslærere får opplæring i [Stenbråtenmetoden](#). Det er en helhetlig metodikk for den tidlige leseopplæringen på 1. trinn og i spesialundervisningen.
- Skolen har økt voksentegethet på de laveste trinnene.
- Skolen og AKS har tett samarbeid.

På alle trinn har vi lærere, mestringslærere og assistenter som følger opp intensiv opplæring for elever som står i fare for å spore av i utviklingen.

Skolens mestringslærere vektlegger

- lesekurs (Helhetslesing)
- matematikkurs
- å bruke elementer av [NISK](#) inn i den daglige undervisningen, med særlig fokus på begrepsopplæring.

Alle nytilsatte ved skolen får veiledning og et kompetansetilbud knyttet til begynneropplæring og intensiv oppfølging. Skolen bruker pedagogisk utviklingstid til kompetanseheving i lese- og skriveopplæringen. I dette arbeidet er målet å gi alle lærere kunnskap og kompetanse til å tilrettelegge for, samt å følge med på elevenes lese- og skriveutvikling. Alle lærere er leselærere!

Et pedagogisk utviklingsteam ved skolen har utviklet en lese- og skriveprogresjonsplan som skal være en rød tråd i opplæringen. Planen skal iverksettes på alle trinn skoleåret 2021-2022. Skolen jobber aktivt for et gjensidig støttende samarbeid med foresatte. På alle trinn er målet å sette opp workshops (gruppearbeid) for foresatte, elever og skole med søkelys på hvordan foresatte og elever kan følge opp arbeidet med grunnleggende ferdigheter hjemme. På 1. trinn setter vi opp foreldreskole første skoledag. Skolens mestringssteam kartlegger elevenes norskspråklige kompetanse ved skolestart for å kunne tilrettelegge språkopplæringen best mulig.

Mestringsteam

Mestringsteamet ble opprettet av rektor Asgjerd Halseth skoleåret 2017-2018. Mestringsteamet skal i samarbeid med kontaktlærere, trinnlærere og assistenter bidra til å fremme tilpasset opplæring for våre elever.

Spesialundervisning iht. opplæringsloven §5.1 og 5.3 inngår i mestringsteamets oppgaver sammen med laget rundt eleven. Mestringsteamet har også ansvar for å følge styrking til de elever som trenger særskilt norsk §2.8. Mestringslærere vil veilede lærere, assistenter og AKS både i forbindelse med organisering og gjennomføring av for eksempel lese- og regnekurs, eller når det gjelder spesialundervisning.

Mestringsteamet er en satsning for å styrke laget rundt eleven og laget rundt læreren på vår skole. Mestringsteamet består av pedagoger med forskjellig bakgrunn. Dette bidrar til et team med bred

kompetanse som kan støtte og belyse aktuelle problemstillinger og fremme bred kompetanse i vårt arbeid. I mestringsteamet sitter også rektor og avdelingsleder for mestringsteamet.

Elever som ikke har den faglige progresjonen som ønskes fanges opp igjennom diagnostisk kartlegging i hverdagen, igjennom kartleggingsprøver, elevarbeid og dialog med hjemmet. Gjennom et tett samarbeid med lærere drøftes elevens progresjon igjennom formelle og uformelle samarbeidsarenaer. Igjennom de uformelle drøftingene ønsker vi at mestringsteamlæreren skal være en god samarbeidspartner som støtter og belyser aktuelle problemstillinger sammen med lærerne og assistenter som er tett på eleven i det daglige.

Igjennom de formelle samarbeidsplassene som skolens ukentlige mestringsteams møter og månedlige ressursteam hvor også en representant fra pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), logoped og skolehelsetjenesten deltar. Gjennom samarbeid mellom flere instanser løftes problemstillinger rundt aktuelle elevers utvikling til en bredere samarbeidsarena med ytterligere spisskompetanse. Dette bidrar til gode refleksjoner rundt aktuelle problemstillinger, nye øyne på utfordringen og mulighet for å hente inn spisskompetanse som ligger utenfor skolen.

Assistenter

Skolens assistenter mottar pedagogisk veiledning av avdelingsleder for mestringsteam rundt elever med behov som trenger tilrettelegging og spesielle hensyn i skolehverdagen. Det avholdes møter i skolens elevsamarbeidstid hvor veiledningen spisses mot enkeltelever, generelle problemstillinger og mulige situasjoner assistenter kan stå i, og assistentene løfter selv frem aktuelle problemstillinger og utfordringer. Igjennom denne organiseringen ønsker vi å sikre at assistentene opplever et fellesskap, skal oppleve nytte av egen kompetanse og reflektere over hendelser, økt bevissthet om valg de tar og støtte, samt veiledning og økt kompetanse. Lærerne som er på trinnet og i klassene følger opp daglige hendelser og ansvarsområder assistentene har i klassen.

Tidlig innsats og samarbeid med foreldrene

Skolen veileder og kommer med inspirasjon og motiverer foreldrene på foreldremøter til hvordan de kan bidra til leselyst og grunnleggende ferdigheter med tall. I tillegg kommer det gode tips på blant annet ukeplaner som blir sendt hjem. Skolen har to foreldreskolesamlinger for foreldre med elever som starter i første klasse. Her gir skolen informasjon om hvordan Furuset skole arbeider med den første lese-, skrive- og regneopplæringen, samt kommer med konkret tips til hvordan foresatte selv bør bidra for å utvikle disse ferdighetene. På Furuset skole har vi to ganger i året workshops med foreldre og barn. Gjennom lek, samhandling og informasjon gir vi foresatte og elever ideer og tips til hvordan de selv kan drive med læringsarbeid innen lesing og regning.

AKS

Aktivitetsledere på AKS samarbeider med lærer om læringsstøttende aktiviteter, slik at elevene kan leke seg til begreps- og regneforståelse når de er på aktivitetsskolen. Her på Furuset har alle elever gratis deltids plass og AKS bidrar i stor grad til språkutvikling og forståelse, gjennom systematisk arbeid med begreper og tall i form av lek og kreative arbeidsformer.